

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น
: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางชะแยง
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี**

**นางสาวนภสร รังสิมันต์รัตน์
รหัสนักศึกษา 46541 - 0020**

**สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2547
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์**

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น
: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางชะแยง
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

เสนอโดย นางสาวนภสร รังสิมันต์รัตน์
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ คำริชอบ

คณะกรรมการสารนิพนธ์ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่องนี้แล้วเห็นว่า มีเนื้อหาสาระสำคัญ
ครอบคลุมประเด็นต่างๆ และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยที่เหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานของบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ คำริชอบ)

..... กรรมการ
(อาจารย์สุจิต นิมิตกุล)

..... กรรมการ
(ดร. จีระพร เรืองจิระชูพร)

เลขทะเบียน.....	0179183
วันลงทะเบียน.....	23 ส.ค. 2548
เลขเรียกหนังสือ.....	352.14
	วบ 195ก
	[2547]

หัวข้อสารนิพนธ์	:	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
ชื่อนักศึกษา	:	นางสาวนภสร รังสิมันต์รัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ
สาขาวิชา	:	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	:	2/2547

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น เน้นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้คือ ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในปี พ.ศ.2548 ของหมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 115 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling และทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ANOVA เพื่อสรุประดับความสนใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

โดยสรุปจากกรอบแนวคิดทางการวิจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของประชาชน ผลการวิจัยดังนี้

ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.8,ม.6) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3,ม.3) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 ปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็น 17.40 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 ประถมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.70 และไม่ได้ศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

ระดับรายได้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001-8,000 บาท/เดือน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 8,001 – 15,000 บาท/เดือน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60

มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท/เดือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 ตามลำดับ

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบบทบาทหน้าที่ในการทำงานของ อบต. จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 และไม่ทราบว่าหน้าที่ในการทำงานของ อบต. นั้นทำอะไรบ้างมี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00

จากผลการวิจัย พบว่า ในการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นยังค่อนข้างน้อยพอสมควรซึ่งเป็นสาเหตุให้ประชาชนใช้สิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นค่อนข้างต่ำดูได้จาก อัตราร้อยละ 74.80 ที่ประชาชนไม่ทราบข่าวสารเลยว่า อบต. ได้มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น จึงเป็นสาเหตุให้การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีข้อจำกัด และจากผลการวิจัยก็พบอีกว่า เมื่อประชาชนให้ความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมแล้วนั้น ผลที่ได้รับกลับมาก็คือการไม่ได้รับคำตอบจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเลย จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ประชาชนลดระดับความสนใจลง เพราะฉะนั้นควรจะมึระเบียบ แบบแผน การปฏิบัติให้เป็นที่แน่นอนชัดเจนและเคร่งครัดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สามารถดำเนินการจนสำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาอนุเคราะห์จาก อาจารย์สุดจิต นิมิตกุล อาจารย์ ดร.จิระพร เรืองจิระชูพร และโดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ คำริชอบ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำวิธีการศึกษาค้นคว้า และชี้แนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้จนทำให้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและเสนอแนวทาง ในการจัดทำ รายงานการวิจัย พร้อมทั้งแก้ไขจนสำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณท่านเลขา และผู้ช่วยท่านเลขา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ได้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในการเรียนและการวิจัย จนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดขอขอบคุณครอบครัว พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ของผู้วิจัยที่ให้ความช่วยเหลือและ ให้กำลังใจด้วยดีมาโดยตลอดจนทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นภสร รังสิมันต์รัตน์

มีนาคม 2548

สารบัญ

	บทคัดย่อ	ก
	กิตติกรรมประกาศ	ข
	สารบัญ	ค
	สารบัญตาราง	ง
	สารบัญภาพประกอบ	จ
บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	- ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	2
	- ระเบียบวิธีวิจัย	3
	- นิยามศัพท์	3
2	ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
	- ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น และการกระจายอำนาจ	6
	- ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วม	12
	- ที่มาและความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล	16
	- ประวัติความเป็นมาของตำบลบางชะแยง	21
	- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
	- กรอบแนวคิดในการวิจัย	25
3	วิธีดำเนินการวิจัย	26
	- ขอบเขตของการวิจัย	26
	- การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
	- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26

บทที่		หน้า
4	การวิเคราะห์ผลการวิจัย	28
	- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	28
	- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชน	31
	- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชน	37
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
	สรุปผลการวิจัย	47
	การอภิปรายผล	48
	ข้อเสนอแนะ	49

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	28
2	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	29
3	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา	29
4	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	30
5	แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้	30
6	แสดงการรับรู้บทบาทหน้าที่การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	31
7	แสดงการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล	31
8	แสดงการได้เข้าร่วมโครงการหรือชี้แจงปัญหาที่ได้รับ	32
9	แสดงการมีส่วนร่วมเสนอโครงการหรือปัญหาแก่องค์การบริหารส่วนตำบล	32
10	แสดงผลที่ได้รับภายหลังจากการแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบล	33
11	แสดงการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นตามที่ อบต. ได้จัดขึ้น	33
12	แสดงการเข้าร่วมคัดค้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	34
13	แสดงการได้เข้าไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	34
14	แสดงความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล	35
15	แสดงความสนใจในการบริหารงานของ อบต. โดยการรวมกลุ่มสนทนา	35
16	แสดงการมีส่วนร่วมในการร่วมประชุมเมื่อได้มีการจัดขึ้นของ อบต.	36
17	แสดงถึงความร่วมมือของประชาชนเมื่อ อบต. ขอความช่วยเหลือ	36
18	แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ จำแนกตามเพศ	37
19	แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ จำแนกตามอายุ	39
20	แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ จำแนกตามระดับการศึกษา	41
21	แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ จำแนกตามอาชีพ	43
22	แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ จำแนกตามรายได้	45

สารบัญภาพประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ระดับชั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน	14
2	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	26

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมประชาธิปไตยประชาชนทุกคนจะสิทธิในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนหรืออีกนัยหนึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอยู่บนพื้นฐานของการยินยอมของประชาชนผู้ถูกปกครอง ดังนั้นการปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองที่อยู่ภายใต้อิทธิพลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การที่ระบอบประชาธิปไตยมีรากฐานความคิดอยู่ที่การมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปกครองโดยที่การตัดสินใจเหล่านั้นจะต้องส่งเสริมเสรีภาพ ความเสมอภาคและความยุติธรรม สำหรับประชาชนส่วนใหญ่ด้วยเหตุนี้ รากฐานความคิดที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตยอยู่บนฐานคติของมนุษย์ (Human nature) ที่ถือว่ามนุษย์เกิดมามีเหตุมีผลเพียงพอที่จะใช้สิทธิทางการเมืองของตน เพื่อจุดมุ่งหมายในการเสริมคุณค่าของการดำรงชีวิตที่ดีของมนุษย์ในสังคม

การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบนี้ รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (แสวง รัตนมงคลมาส, 2510 : 1) วิธีส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองดังกล่าว ส่วนหนึ่งกระทำโดยการกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้กับท้องถิ่นต่างๆ เป็นผู้จัดทำดำเนินการปกครองตนเอง โดยหลักของการกระจายอำนาจแล้วรัฐบาลจะต้องจัดให้มีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีอิสระพอสมควรในการดำเนินการเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ทั้งในด้านการเมือง (Politics) และการบริหาร (Administration)

การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นระบอบที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองและการปกครองในรูปแบบต่างๆ อย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกครองที่ต้องมีความโปร่งใสชัดเจนประชาชนสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา ในทำนองเดียวกันประชาชนก็สามารถมีส่วนร่วมในการรับฟัง ร่วมคิด ร่วมพัฒนา ร่วมดำเนินการและร่วมตรวจสอบองค์กรได้ตามกาลเวลาที่เหมาะสม ซึ่งการที่จะบรรลุผลตามระบอบประชาธิปไตยดังกล่าวประเทศไทยจะต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านช่วยในการปฏิรูปการเมืองการปกครองให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับทางการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือได้ว่าตนเองอยู่ใกล้ชิดมากที่สุด

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีวิวัฒนาการไปในทางการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางการเมือง และขีดชั้นแห่งความรู้ของพลเมืองในการที่จะปกครองตนเองเป็นสำคัญองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นวิธีการที่กำหนดให้มีการติดต่อบังคับบัญชาระหว่างหน่วยการปกครองท้องถิ่นกับหน่วยการปกครองส่วนกลางซึ่งอาจมีการตั้งผู้แทนหรือส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการปกครองตามเขตการปกครองต่างๆ อย่างทั่วถึงทั่วประเทศควบคู่กับการปล่อยให้ท้องถิ่นมีอิสระตามสมควรที่จะดำเนินการปกครองท้องถิ่น โดยเจ้าหน้าที่เองแต่อยู่ภายใต้การดูแลของส่วนกลาง

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่สำคัญที่สุดซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองที่สะท้อนการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองพื้นฐานของประเทศโดยแท้จริง อันเป็นการสนองตอบต่อนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลที่จะให้อำนาจการบริหารงานแก่หน่วยการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถบริหารงานที่แก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่และมีอิสระในการตัดสินใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นนั้น

ประชาชนจะมีความคุ้นเคยกับการได้รับบริการจากรัฐในแบบดั้งเดิมนั้น คือรัฐเป็นผู้คิดเป็นผู้ทำเป็นผู้ให้บริการ เป็นผู้ให้ประโยชน์ต่อชุมชน จึงทำให้การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีน้อย เมื่อมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นมาแล้วถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีความใกล้ชิดกับภาครัฐมากขึ้น สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นหรือเสนอแนะชี้แจงถึงปัญหาและความต้องการได้มากขึ้นจึงเป็นสาเหตุของการศึกษาวิจัยระดับความสนใจของประชาชนในครั้งนี้ว่าเมื่อประชาชนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานแล้วประชาชนมีความสนใจมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- เพื่อทราบถึงระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เท่านั้น ศึกษาเฉพาะกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในปี พ.ศ. 2548 โดยการมีส่วนร่วมในการบริหารนั้นมุ่งถึง

ความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารความเคลื่อนไหวการได้เข้าร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นหรือแสดงข้อโต้แย้งตามสิทธิที่พึงจะได้รับของประชาชนว่ามีความสนใจเพียงใด

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มประชากรคือประชากร หมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง กลุ่มเป้าหมายคือประชากรที่มีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ANOVA เพื่อสรุประดับความสนใจของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

นิยามศัพท์

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่างๆเกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้ การเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมายถึง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น โดยราษฎรเลือกตั้งผู้แทนแต่ละหมู่บ้านเข้าไปเป็นสมาชิก สภา อบต. มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจในการบริหารงานของตำบลตามที่กฎหมายกำหนดไว้

การสนับสนุนของคณะผู้บริหาร อบต. ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ระดับการสนับสนุนของคณะผู้บริหาร อบต. ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการที่คณะผู้บริหาร อบต. ยอมรับฟังความคิดเห็นและนำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไปปฏิบัติ เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนอยากมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต. มากขึ้น

การรับรู้ข่าวสาร อบต. ของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่นสามารถรับทราบข่าวสารการดำเนินงานของ อบต. ในด้านต่างๆ ได้โดยผ่านทางสื่อประเภทต่างๆ ที่ อบต.

จัดให้มีขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานหรือประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ของ อบต. อาทิต ใบปลิว แผ่นพับ วิทยุ
สื่อหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

การบริหารงานของ อบต. หมายถึง กิจกรรมหรือภารกิจต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล
อันประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามผล

DRU

บทที่ 2

ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)” ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความวิจัมาเป็นแนวทางในการศึกษา โดยแยกเนื้อหาออกเป็นลำดับ ดังนี้

1. ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ
 - 1.1 ความหมายและวรรณกรรมของการปกครองท้องถิ่น
 - 1.2 ความหมายและวรรณกรรมของการกระจายอำนาจ
 - 1.3 หลักการกระจายอำนาจของการปกครองท้องถิ่น
 - 1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการมีส่วนร่วม
 - 2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล
3. องค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.1 ที่มาขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.2 ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 3.4 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. ประวัติความเป็นมาของตำบลบางชะแยง
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

1.1 ความหมายและวรรณกรรมของการปกครองท้องถิ่น

คำว่า “การปกครองท้องถิ่น” ได้มีนักวิชาการทางการปกครองท้องถิ่นหลายท่านได้ให้คำอธิบายไว้ ดังนี้

วิญญู อังคนารักษ์ (อ้างถึงใน ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2526 : 9) ได้ให้คำนิยามคำว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปลักษณะกระจายอำนาจการปกครองบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบให้ท้องถิ่นทำกันเองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสปกครองและบริหารงานของท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อสนองความต้องการส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นให้ดำเนิน ไปอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตรงกับความประสงค์ของประชาชนของประชาชนโดยเหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่น ย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่นและย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้นๆ ยิ่งกว่าผู้อื่น โดยมีเจ้าหน้าที่ซึ่งราษฎรในท้องถิ่นได้เลือกตั้งขึ้น

William V.Holloway (อ้างถึงใน ประทาน คงฤทธิศึกษากร, 2526 : 40-41) อธิบายว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่งที่มีองค์การเกิดขึ้นทำหน้าที่ในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารการคลัง มีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินใจและมีสภาพของท้องถิ่นเป็นองค์กรสำคัญขององค์กรนี้

William A.Robson (อ้างถึงใน ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2526 : 41) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของท้องถิ่นจะต้องไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะองค์การปกครองท้องถิ่นไม่ใช่เป็นชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตยขององค์การปกครองท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย และองค์การที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นนั่นเอง

Emile J.Sady (อ้างใน อุทัย หิรัญโต, 2523 : 4) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำกว่ารัฐ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมายและมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจกรรมในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง รวมทั้งอำนาจจัดเก็บภาษี เจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวอาจได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งโดยท้องถิ่นก็ได้

อุทัย หิรัญโต (2523 : 2) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตนการบริหารงานท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กรมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

1.2 ความหมายและวรรณกรรมของการกระจายอำนาจ

อุทัย หิรัญโต (อ้างใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2541 : 46-47) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจตามหลักการบริหาร หรือตามหลักรัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจและการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานรองลงมาหรือเจ้าหน้าที่ระดับต่ำลงไปที่อยู่ในสายการบังคับบัญชา ภาษาอังกฤษมักใช้คำว่า delegation หรือ delegation of authority ซึ่งแปลกันว่าการมอบอำนาจหน้าที่ โดยไม่ได้เรียกว่าการกระจายอำนาจหน้าที่ แต่โดยเนื้อหาแล้วถือได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจหน้าที่นั่นเอง หน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับการมอบอำนาจหน้าที่มีอำนาจตัดสินใจและปฏิบัติการใดๆ ที่ได้รับมอบอย่างอิสระ แต่ผู้มอบอำนาจหน้าที่มีข้อผูกพันจะต้องรับผิดชอบต่อผลงานนั้นด้วย กล่าวคือ ความรับผิดชอบ สูงสุดยังอยู่ที่ผู้มอบอำนาจ

Encyclopedia of Britanica (1956 : p.261) ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า หมายถึงการปกครองในท้องถิ่นที่มอบอำนาจการตัดสินใจให้แก่สภาที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ในท้องถิ่นปฏิบัติการในขอบอำนาจของตนเอง และมีเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นเอง Daniel Wit (1961 : p.2) กล่าวว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่แท้จริงนั้น ได้แก่ หน่วยระดับรองที่รัฐได้กระจายอำนาจให้ทั้งในการบริหารและในการกำหนดนโยบาย

โกวิท พวงงาม (การปกครองท้องถิ่นไทย, 2546 : 31) การกระจายอำนาจตามหลักรัฐศาสตร์ หมายถึง การที่รัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ กระจายอำนาจบริหารให้แก่หน่วยการบริหารท้องถิ่นให้มีอำนาจดำเนินการภายในอาณาเขตของตน โดยปราศจากการแทรกแซง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งมีอำนาจอิสระที่จะดำเนินกิจการ แต่ก็อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล การกระจายอำนาจจึงเป็นเรื่องของรัฐบาลที่มอบความรับผิดชอบบางส่วนให้แก่หน่วยการบริหารท้องถิ่น

จากนิยามความหมายและวรรณกรรมที่กล่าวมา โดยสรุปการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจนั้นจะหมายถึงการที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเพื่อปกครองตนเองและบริหารงานท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่นโดยประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นมากขึ้น โดยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะเป็นบุคคลที่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นคนเลือกขึ้นมาทั้งหมดโดยวิธีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ในการมีอิสระในการบริหารงานต่างๆ ในท้องถิ่นนั้นก็จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาลตามความเหมาะสมด้วย

1.3 หลักการกระจายอำนาจของการปกครองท้องถิ่น

มีองค์การซึ่งเป็นนิติบุคคลแยกไปต่างหากจากราชการบริหารส่วนกลางเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขององค์การไม่ขึ้นกับการบังคับบัญชาของส่วนกลางองค์การมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจการลักษณะของการกระจายอำนาจคือความสอดคล้องกับลักษณะอันเป็นองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น คือ วัตถุประสงค์เพื่อเกื้อกูลสนับสนุนส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในเรื่องของการปกครองตนเอง การเลือกตั้งที่ดี การมีองค์การเป็นนิติบุคคลที่ดีมีงบประมาณของตนเองที่ดีสิ่งเหล่านี้

เป็นเพียงหลักการเท่านั้นการกระจายอำนาจที่เหมาะสมจะเป็นเครื่องมือช่วยให้บรรลุหลักการดังกล่าว อุปสรรคและปัญหาในการปกครองท้องถิ่นบางส่วนเป็นผลจากการดำเนินงานไม่บรรลุหลักการอย่างสมบูรณ์นั่นเอง

การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เนื่องจากมีการจำลองรูปแบบการปกครองระดับชาติ ซึ่งทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ถึงวิธีการเลือกตั้งการบริหารท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง และยังก่อให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชน เนื่องจากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นเสมอๆ และเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งทำให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ตนเองจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องไม่โดยตรงก็โดยทางอ้อมมาจากผลกระทบของการบริหารท้องถิ่น ซึ่งหากมีการได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นบ่อยครั้ง จะก่อให้เกิดความเข้าใจถึงระบอบการปกครองของประเทศ และส่งผลให้เข้าใจถึงวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยซึ่งพอจะจำแนกประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นต่อการพัฒนาประชาธิปไตยได้ 2 ประการคือ

1. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมือง เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเสมือนโรงเรียนฝึกหัดทางการเมือง ทำให้เข้าใจถึงวิถีและกติกาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

2. ช่วยธำรงระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เนื่องจากหากประเทศใดมีการกระจายอำนาจการปกครองส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีการเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชนสูงจะทำให้องค์กรปกครองท้องถิ่นเข้มแข็งขึ้นย่อมส่งผลให้พรรคการเมืองเข้ามามีความสัมพันธ์กับการปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานในการปกครองระดับประเทศด้วยการคัดเลือกและส่งตัวแทนเข้าสมัครรับเลือกตั้งในการบริหารท้องถิ่น ทำให้ระบบพรรคการเมืองแข็งแกร่งขึ้น ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกผูกพัน รัก และหวงแหนสิทธิเสรีภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การรัฐประหาร หรือการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองที่ผิดกติกาสังคมเป็นไปได้ยากขึ้น

ดังนั้น หากประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจต่อระบบการปกครองท้องถิ่นเป็นอย่างดี และมีความคิดเห็นที่ดีต่อระบบการปกครองท้องถิ่น ย่อมจะเห็นความสำคัญ และส่งผลถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชนในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการเสียภาษีการสมัครเข้าร่วมบริหารงาน หรือสมัครเข้าเป็นบุคลากรขององค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้การปกครองท้องถิ่นมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เนื่องจากมีงบประมาณที่จะบริหารหรือจัดทำกิจกรรมมากขึ้น มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมากขึ้น ซึ่งย่อมจะส่งผลในการปกครองท้องถิ่น และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีความมั่นคงมากขึ้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้วางหลักในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นไว้ในหมวดที่ 9 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นและกำหนดให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 2 ฉบับ เพื่อกำหนดทิศทางองค์กรปกครองท้องถิ่นไทย ดังนี้

1. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ.2542 มีสาระสำคัญต่อการกำหนดองค์กรปกครองท้องถิ่นไทย ดังนี้

1) กำหนดให้มีคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีฝ่ายละ 12 คน เท่าๆ กัน รวมเป็นจำนวน 36 คน เพื่อให้มีอำนาจและทำหน้าที่จัดทำแผนการกระจายอำนาจและกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยกัน

2) กำหนดการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ และให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนต่อรายรับของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ในช่วงเวลาไม่เกิน พ.ศ.2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ.2549

3) กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยเฉพาะการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบให้ชัดเจน และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้มากขึ้น

2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) โครงสร้างของคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทน 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบในการบริหารบุคคลของท้องถิ่น 3 ระดับ ได้แก่

(1) ระดับชาติ เรียกว่า คณะกรรมการมาตรฐานบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

(2) ระดับกลาง เรียกว่า คณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นมี 3 คณะ คือ คณะกรรมการกลางข้าราชการบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลและคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล

(3) ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียกว่า คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกแห่ง สำหรับเทศบาล เรียกว่า คณะกรรมการพนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เรียกว่า คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เรียกว่า คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจะมีในระดับจังหวัด จังหวัดละ 1 คณะ

2) คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

3) คณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทั่วไปและให้ความเห็นชอบในการบริหารงานบุคคลท้องถิ่นในเรื่องการแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การลงโทษ และการให้พ้นจากตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่น

1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 : ปฏิรูปองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมและความเป็นพลเมืองรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการปกครองท้องถิ่นมากที่สุด ตั้งแต่ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมา 16 ฉบับ และด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ก่อให้เกิดการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นทั้งในแง่การจัดโครงสร้างองค์กร และมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงขึ้นในชุมชนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยครั้งใหญ่ โดยเฉพาะในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญในมาตราสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นต้นว่า

มาตรา 43 บัญญัติเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ”

มาตรา 46 บัญญัติเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

มาตรา 52 บัญญัติเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารทางสาธารณสุข”

มาตรา 56 บัญญัติเกี่ยวกับ “สิทธิของบุคคลที่จะได้รับข้อมูลและคำชี้แจงจากหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐก่อนการอนุญาตหรือดำเนินโครงการที่กระทบต่อชุมชนท้องถิ่น”

มาตรา 78 บัญญัติเกี่ยวกับ “การกระจายอำนาจในท้องถิ่นพึ่งตนเอง รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น”

1.4.2 นโยบายและทิศทางการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญในช่วง 4 ปี (2540-2544) นับตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ได้มีการผลักดันด้านกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหลายฉบับ อันถือเป็นรากฐานของการกระจายอำนาจในยุคที่เรียกว่า “ปฏิรูปการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น” ที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1.4.2.1 พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์เรื่องอำนาจหน้าที่รายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองท้องถิ่น

1.4.2.2 พ.ร.บ. ระเบียบบริการงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1.4.2.3 พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1.4.2.4 พ.ร.บ. ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1.4.2.5 พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543

1.4.2.6 พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยาโดยตรงจากประชาชน

1.4.2.7 โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยสำนักงาน ก.พ. ได้ทดลองให้ข้าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปปฏิบัติงานในองค์กรปกครองท้องถิ่น

1.4.3 จิตสำนึกการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองและกระบวนการประชาสังคมในการพัฒนาและการปกครองท้องถิ่น

1.4.3.1 การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ทำให้มีการปรับเปลี่ยนแนวการพัฒนาโดยหันมายึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” พร้อมทั้งเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นการบูรณาการแบบองค์รวม โดยมีกระบวนการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันในทุกเรื่องและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนา การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมทุกระดับทั้งในชนบทและเมือง จะยังเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุกด้านต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เข้าสู่แผนพัฒนาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

1.4.3.2 กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น การบริหารจัดการองค์กรปกครองท้องถิ่นในมิติใหม่จะทำอย่างไรให้ประชาชน กลุ่ม องค์กรชุมชนมีความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของ อบจ. เทศบาล และอบต. ซึ่งควรจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการกำหนดอนาคตของท้องถิ่นเท่ากับเป็นการทำให้การปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องของประชาชนในท้องถิ่นทุกคน แทนที่จะมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องของสมาชิกและคณะผู้บริหารองค์กร อบจ. อบต. และเทศบาลเพียงประการเดียว

1.4.3.3 การเรียกร้องความเป็นปึกแผ่นของชุมชน ในลักษณะการสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งถือเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาของสังคมไทยโดยเฉพาะในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (2540-2544) และในช่วงที่มีวิกฤติเศรษฐกิจของสังคมไทย เห็นว่าทุกคนของสังคม ได้โหมโรงรณรงค์ให้คน กลุ่ม องค์กรชุมชนรวมพลังสร้างสรรค์ชุมชน เพื่อค้นหา

ศักยภาพของ ชุมชน โดยเชื่อว่าพลังสร้างสรรค์ชุมชนก็คือ พลังทุนทางสังคม เป็นต้นว่า พลังคน พลังกลุ่ม พลังทุน พลังธุรกิจ พลังเอื้ออาทร และพลังการเรียนรู้

1.4.3.4 การก่อเกิดของชุมชนเข้มแข็งและประชาคมเข้มแข็ง การก่อเกิด ขึ้นของชุมชนเข้มแข็งในหลายพื้นที่ล้วนผ่านบทเรียนที่เคยต้องต่อสู้กับสภาพความเสื่อมโทรมของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนทั้งสิ้น จากผลกระทบในการเร่งการพัฒนาความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ และสะท้อนให้เห็นถึงการสูญเสียความเป็นปึกแผ่นของชุมชนไป

1.4.3.5 การเคลื่อนไหวสังคมในรูปของ “เครือข่ายความร่วมมือใน ชุมชนท้องถิ่น” ซึ่งก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวภาคประชาสังคม หลากหลายรูปแบบ

2. ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วม

2.1 ความหมายและความสำคัญของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม (Participation) ในหลักวิชาการหมายถึงการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและ อารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ของกลุ่ม โดยผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำ การให้บรรลุดูจดหมายร่วมกันของกลุ่มพร้อมทั้งเกิดความรู้สึกนึกคิดร่วมในการรับผิดชอบกับกลุ่มด้วย แนวความคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคสังคมในการที่เข้าร่วมรับผิดชอบมักจะเกิดขึ้น จากสาเหตุหลัก 3 ประการด้วยกันคือ

- ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วงกังวล ส่วนบุคคล ซึ่งบังเอิญพ้องต้องกัน กลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนร่วม
- ความเดือดร้อนและไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้น ผลักดันให้มุ่งไป สู่การรวมกลุ่ม วางแผน และลงมือกระทำร่วมกัน
- การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนาการ ตัดสินใจร่วมกันนี้จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดความริเริ่มกระทำการสนองตอบความเห็นชอบของ คนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์ (2541 : 12-14) - กล่าวว่า ปัญหาสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ว่ามีหลากหลาย แต่ได้สรุปประเด็นที่สำคัญ 5 ประการ คือ ความรู้ความเข้าใจและการปลูกฝังจิตสำนึก ของประชาชนในท้องถิ่นการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นทัศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแล ท้องถิ่นความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่างๆ ตามหลักการและความเป็นจริงการ เตรียมพร้อมด้านเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ซึ่งในส่วนของการมีส่วนร่วมนั้น ได้สรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในท้องถิ่นนั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การสมัครรับเลือกตั้ง

เป็นสมาชิกสภาหรือผู้บริหารการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การปกครองส่วนท้องถิ่น การช่วยพรรคหรือกลุ่มการเมืองในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ปรีชา เรื่องจันทร์ (2541 : 36) สรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นจะมีลักษณะต่างๆ ดังนี้ เป็นสมาชิกสภาตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอาจเป็นสมาชิกจากการเลือกตั้ง หรือสมาชิกโดยตำแหน่งเป็นผู้เลือกตั้งเป็นผู้เลือกสรรบุคคลเข้าไปบริหารกิจการท้องถิ่นเมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์ การรวมกลุ่มพิทักษ์ความเป็นธรรมความถูกต้องในท้องถิ่นการสร้างกระแสสาธารณะเป็นลักษณะกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะเป็นปฏิบัติ หรือสนับสนุนการทำงานของฝ่ายบริหารท้องถิ่นการตรวจสอบการทำงานของ ฝ่ายบริหารท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอคอยทักท้วงหากไม่ตรงตามความต้องการร่วมรับฟังการหารือของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติ ได้ในโอกาสอันสมควร เช่น เข้าฟังการประชุมสภา อบต. เพื่อได้รับรู้ปัญหา และการแก้ไขอย่างใกล้ชิด การร้องทุกข์ การเสียดายอากร ค่าธรรมเนียมต่างๆ

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527 : 6-7) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า เป็นกระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครรูปต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องร่วมกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527 : 083-184) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การมีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านจิตและอารมณ์ (mental and emotional) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์หนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าว เป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึก ร่วมรักผิชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527 : 272-273) ได้แยกแยะขั้นตอนที่ประชาชนควรมีส่วนร่วมไว้เป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหาของชาวชนบท
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิผลจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากประชาชนส่งผ่านไปยังผู้เสนอโครงการต่างๆ เพื่อให้ความรู้ผู้เสนอโครงการนั้นๆ ให้ทราบถึงธรรมชาติ และแนวคิดของสังคม
2. ข้อมูลทางเทคนิคเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นประเด็นสนใจจากผู้เสนอโครงการส่งผ่านไปยังประชาชน

3. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและมีความเข้าใจกันระหว่างประชาชนกับผู้เสนอโครงการหรือระหว่างประชาชนด้วยกันเองในอันที่จะรับฟังข้อมูลของกันและกันกระบวนการมีส่วนร่วมสามารถจัดแบ่งขั้นตอนง่ายๆ ดังนี้ (รูป : ระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน)

ระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน
สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น นอกจากจะเป็นเงื่อนไขหลักของระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมแล้วยังจะช่วยให้กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและโครงการต่างๆ ของรัฐบาลเป็นไปด้วยความรอบคอบ ลดความขัดแย้งในสังคมและบังเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่ชุมชนและประเทศชาติ

การมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแบ่งออกได้ 6 ระดับตั้งแต่ระดับต่ำสุดไปถึงสูงสุด คือ การให้ข้อมูลประชาชน การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน การปรึกษาหารือ การวางแผนร่วมกัน การร่วมปฏิบัติ และการควบคุมโดยประชาชนระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับจำนวนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมและอำนาจของประชาชนเมื่อเปรียบเทียบกับอำนาจของรัฐบาล กล่าวคือ ระดับต่ำสุด จำนวนประชากรที่มีส่วนร่วมจะมีมากแต่อำนาจของประชากรจะมีน้อยหรือแทบจะไม่มีเลยเมื่อระดับการมีส่วนร่วมสูงขึ้นจำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมจะลดน้อยลงแต่อำนาจของประชาชนจะมีน้อยหรือแทบจะไม่มีเลยเมื่อระดับการมีส่วนร่วมสูงขึ้นจำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมจะลดน้อยลงแต่อำนาจของประชาชนจะมีมากขึ้นตามลำดับ ยกเว้นระดับสูงสุด คือ ระดับการควบคุมโดยประชาชน เช่น โดยการลงประชามติ (Referendum) จำนวนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมจะมากหรือมากที่สุด คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ และตามหลักสากลผลของการลงประชามติดังกล่าวจะมีบทบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตาม ซึ่งแตกต่างจากกรณีของไทยซึ่งมีผลเป็นเพียงข้อ เสนอแนะสำหรับรัฐบาลเท่านั้น

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

- ติดตามการประชุมสมาชิก อบต. อย่างสม่ำเสมอ
- ตรวจสอบแผนพัฒนาตำบลของ อบต.
- ตรวจสอบร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.
- ติดตามการดำเนินงานและความเคลื่อนไหวของสมาชิกและ อบต.
- ยื่นญัตติ หรือตั้งกระทู้ถาม ผ่านสมาชิกสภา อบต. ต่อประธานสภา อบต. กัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องของ อบต.
- ยื่นหนังสือร้องเรียนนายอำเภอท้องที่ ในกรณีที่ อบต. บริหารงาน - ไม่โปร่งใส
- ตรวจสอบร่างข้อบังคับตำบลและข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ไม่เหมาะสม โดยให้สมาชิกสภา อบต. อภิปรายในสภา
- บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
- ตรวจสอบพฤติกรรมของคณะกรรมการบริหาร อบต.
- เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา อบต.

- ตรวจสอบแผนพัฒนาของ อบต. ว่าตรงกับปัญหาความต้องการของประชาชนหรือไม่
- ตรวจสอบการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ว่าตรงตามแผนพัฒนาประจำปีของ อบต. หรือไม่
- ตรวจสอบติดตามการก่อสร้างโครงการต่างๆและการใช้จ่ายเงินงบประมาณของ อบต. ว่าถูกต้องโปร่งใสหรือไม่
- เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีสอบราคา ประกวดราคาและวิธีพิเศษ
- สามารถถอดถอนคณะกรรมการบริหาร อบต. โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามเกณฑ์ที่กำหนดเข้าชื่อร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีการลงคะแนนเสียง และผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน อบต. นั้น ทั้งหมดมาลงคะแนนเสียง และ 3 ใน 4 ของผู้มาลงคะแนนเสียงมีมติให้ถอดถอน

3. องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น โดยราษฎรเลือกตั้งผู้แทนแต่ละหมู่บ้านเข้าไปเป็นสมาชิกสภา อบต. มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจในการบริหารงานของตำบลตามที่กฎหมายกำหนดไว้

3.1 ที่มา

3.1.1 หลังจากมีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มาบังคับใช้แล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์การปกครองในระดับตำบลออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ สภาตำบล ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

3.1.2 การกำเนิด “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) เกิดจากการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท (หรือตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด) ประกาศจัดตั้งเป็น อบต. (โดยให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุชื่อ และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล)

3.2 ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล

อบต. มีความสำคัญต่อชุมชน (หมู่บ้าน/ตำบล) ดังนี้

เป็นองค์กรในการบริหารจัดการพัฒนาตำบลและเป็นไปตามนโยบายกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นในการบริหารกิจการของตำบล ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเป็นหน่วยปฏิบัติและประสานงานทรัพยากรระหว่าง อบต. กับท้องถิ่นอื่นๆ รวมทั้งหน่วยราชการ และหน่วยเอกชนอื่นๆ เพื่อเป็นเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่น (สมาชิกสภา อบต.) เข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดการงบประมาณ รายได้ ทรัพย์สินและการระดมทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีความสามารถทำงานรับใช้ท้องถิ่นอย่างเต็มกำลัง และก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้นในท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภา อบต. พนักงานและลูกจ้างของ อบต. เป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นและตรวจสอบการทำงานและการใช้สิทธิเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภา อบต. ที่ไม่โปร่งใสตามบทบาทหน้าที่ในการเลือกตั้ง กำกับควบคุม ตรวจสอบ และการถอดถอนสมาชิกสภา อบต. ที่โปร่งใส

3.3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา 67)

- จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 - รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
 - คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณ หรือบุคลากรให้ความจำเป็นและสมควรภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(มาตรา 68)

- ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- การท่องเที่ยว
- การผังเมือง

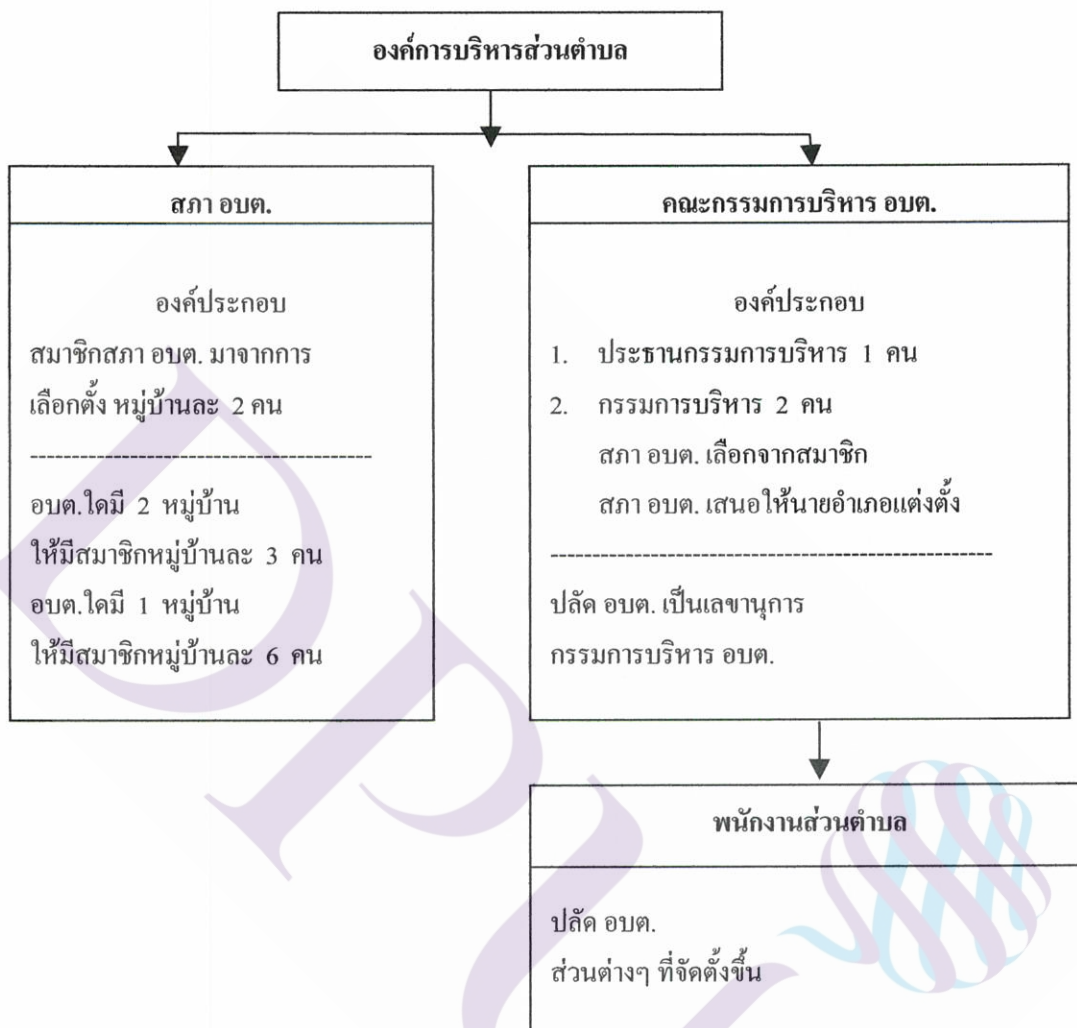
นอกจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถดำเนินการภายในเขตของตนเองแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลยังสามารถทำกิจการนอกเขตได้หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อกระทำการร่วมกันได้ ทั้งนี้เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำ และเป็นกิจการเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 73) นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ซึ่งได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ยังมีการรับรองและกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 อีกมี ทั้งหมด 31 ข้อ ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

- การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ
- การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ
- การสาธารณูปโภค
- การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน

- การส่งเสริมการท่องเที่ยว
 - การจัดการศึกษา
 - การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
 - การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- ท้องถิ่น
- การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่
 - การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
 - การส่งเสริมกีฬา
 - การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
 - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
 - การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
 - การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
 - การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
 - การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
 - การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
 - การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
 - การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณะ สถานอื่นๆ
- และสิ่งแวดล้อม
- การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - การผังเมือง
 - การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
 - การดูแลรักษาที่สาธารณะ
 - การควบคุมอาคาร
 - การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัย
- ปลอดภัย
- กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- กำหนด

3.4 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ประกอบด้วย

- สภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภา อบต.)
- คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

4. ประวัติความเป็นมาของตำบลบางชะแยง

ตำบลบางชะแยงเดิมเขียนว่า "บางแขง" ต่อมาเมื่อ 30 ปีที่ผ่านมาได้เปลี่ยนมาเป็นบางชะแยง ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวมอญอพยพเข้ามาอาศัยในสมัยรัชกาลที่ 2 ของกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งอพยพมาจากเมืองพม่า อาชีพเดิมตำบลนี้ คือ ทำนา ทำสวน ทำไร่จิง ทำบ่อกระจับ ปลูกลูกตาล และบ่อตัว ปัจจุบันประกอบอาชีพส่วนใหญ่ รับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรมในเขตตำบล/อำเภอ

สภาพทั่วไปของตำบล :

สภาพเดิมของชุมชนเป็นป่าสะแก อดีตของชุมชนเป็นป่าสะแก อดีตรมีการเดินทางด้วยทางเรือ ปัจจุบันที่ดินของพื้นที่ ได้ขายที่ให้นายทุนปลูกสร้างโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) มีคนต่างจังหวัดเข้ามาอาศัยอยู่มาก

อาณาเขตตำบล :

ทิศเหนือ	ติดต่อ	ต.บางเคื่อ	อ.เมือง	จ.ปทุมธานี
ทิศใต้	ติดต่อ	แม่น้ำเจ้าพระยา	อ.ปากเกร็ด	จ.ปทุมธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	แม่น้ำเจ้าพระยา	อ.ปากเกร็ด	จ.ปทุมธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	ต.บางคูวัด	อ.เมือง	จ.ปทุมธานี

จำนวนประชากรของตำบล :

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 11,916 คน เป็น ชาย 5,855 คน เป็นหญิง 6,060 คน

ข้อมูลอาชีพของตำบล :

อาชีพหลักทำสวน ทำไร่ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมอาชีพเสริม ค้าขาย

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล :

1. พระตำหนักจักรีรังนกช
2. องค์การบริหารส่วนตำบล
3. วัดป่ากลางทุ่ง วัดตลาดใต้ วัดตลาดเหนือ วัดชินวราราม วัดบางนางบุญ
4. สถานีอนามัยตำบล
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.)

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาวิจัยของ บุญเลิศ ชีระตระกูล (2528) เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีกรรมกรการทำเรือแห่งประเทศไทย” ได้ศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลเหล่านี้ โดยได้ศึกษา ทั้งปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวกับภูมิหลังสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยทางด้านจิตสำนึกภายในของบุคคล ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. โดยทั่วไปแล้ว กรรมกรทำเรือเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ และกิจกรรมทางการเมืองที่กรรมกรเหล่านี้ให้ความสนใจและเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุดคือการเลือกตั้ง รองลงมาได้แก่ การประท้วงการสื่อสารทางการเมือง การมีบทบาทชุมชนและการเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง ตามลำดับ

2. เมื่อพิจารณาปัจจัยทางด้านภูมิหลังหรือสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของกรรมกรทำเรือที่มีอิทธิพลต่อการมีข่าวสารทางการเมืองแล้ว พบว่า

2.1 กรรมกรชายและหญิงเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 กรรมกรที่มีอายุต่างกัน เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 กรรมกรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.4 กรรมกรที่มีรายได้ต่างกัน เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.5 กรรมกรที่เป็นสมาชิก สหภาพแรงงานการทำเรือ เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่ากรรมกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานการทำเรืออย่างมีนัยสำคัญ

3. เมื่อพิจารณาปัจจัยทางด้านจิตสำนึกของบุคคล พบว่า

3.1 กรรมกรทำเรือมีความรู้สึกรับประสิทธิภาพทางการเมืองและความไว้วางใจทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ความรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมือง และความไว้วางใจทางการเมืองของกรรมกรทำเรือ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการศึกษาวิจัยของ เสน่ห์ นนทะ โชติ (2524) เรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนชนบทไทย” โดยได้ศึกษาเฉพาะประชาชนบ้านวังคล้า อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และมุ่งศึกษาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสาร

ทางการเมือง ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนประการใด ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ที่มีระดับการสื่อสารทางการเมืองสูง มีแนวโน้มที่จะมีระดับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ก่อนข้างสูงกว่าผู้ที่มีระดับการสื่อสารทางการเมืองต่ำ
2. ช่องทางของการสื่อสารทางการเมืองที่แตกต่างกัน จะมีความสัมพันธ์ กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน โดยบุคคลที่ใช้ช่องทางการเปิดรับสื่อมวลชนในการรับข่าวสารทางการเมืองมีแนวโน้มที่จะมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่ใช้ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล
3. ระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชน มีความสัมพันธ์กับลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผู้ที่มีระดับการสื่อสารทางการเมืองสูง มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยความสำนึกของตนเอง ขณะที่ผู้ที่มีระดับการสื่อสารทางการเมืองค่อนข้างต่ำ มักจะมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการชักจูงระดมพลังจากผู้อื่น
4. บุคคลที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางการสื่อสารทางการเมืองแตกต่างกัน จะมีลักษณะการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน โดยประชาชนในชนบทที่ได้รับข่าวสารทางการเมืองเปิดรับสื่อมวลชนในระดับสูงกว่าการสื่อสารระหว่างบุคคล โดยเฉลี่ยจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยความสำนึกของตนเอง แต่ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคลในระดับที่สูงกว่าการเปิดรับสื่อมวลชน โดยเฉลี่ยจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการชักจูงระดมพลังของผู้อื่น

ผลการศึกษาวิจัยของ วรงค์ รุ่งรุจิไพศาล (2527) เรื่อง “การสื่อสารกับความตื่นตัวทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านหาดสูง อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และหมู่บ้านนิคมเกษตรกรรมทหารผ่านศึกเชียงราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่าประชาชนในชนบทโดยเฉลี่ยมีระดับการสื่อสารและระดับความตื่นตัวทางการเมืองค่อนข้างต่ำ ประชาชนในชนบทที่มีระดับการสื่อสารสูงกว่า มีแนวโน้มที่จะมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงกว่าประชาชนที่มีระดับการสื่อสารต่ำกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า มีแนวโน้มที่จะมีความตื่นตัวทางการเมือง สูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า เพศชายมีแนวโน้มที่จะมีความตื่นตัวทางการเมือง สูงกว่าเพศหญิง ประชาชนที่มีวัยสูงกว่ามีแนวโน้มที่จะมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่มีวัยน้อยกว่าประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงกว่ามีแนวโน้มที่จะมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า

ผลการศึกษาวิจัยของ วีรวัดน์ เปรมประภา (2528) เรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานไฟฟ้านครหลวงนี้ มีวัตถุประสงค์จะศึกษาปัจจัยทางด้านภูมิหลังหรือสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบุคคลใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

ดังกล่าว รวมทั้งมุ่งที่จะศึกษาผลของการสื่อสารทางการเมืองว่ามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงประการใด ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ ดังนี้ เพศมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารทางการเมืองทั่วไป แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั่วไปอายุมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารทางการเมืองทั่วไป แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั่วไปรายได้มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารทางการเมืองทั่วไป แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั่วไป การศึกษามีความสัมพันธ์กับการสื่อสารทางการเมืองทั่วไป และการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั่วไป ตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารทางการเมืองทั่วไป และการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั่วไป การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานการไฟฟ้านครหลวง มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารทางการเมืองทั่วไป และการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั่วไปการสื่อสารทางการเมืองทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั่วไป

ผลการศึกษาวิจัยของ บุญยธีร์ พานิชประไพ (2528) เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักธุรกิจไทย : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานในเครือซีเมนต์ไทย” ผลการศึกษาพบว่า อายุ ประสิทธิภาพการทำงาน ระดับพนักงาน และระดับรายได้ต่อเดือน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานในเครือซีเมนต์ไทย

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ระดับการศึกษา
2. ระดับรายได้
3. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของ อบต.

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

- ระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะประชากรที่มีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2548 เท่านั้น ตั้งแต่อายุ 18 ปีบริบูรณ์ โดยมุ่งศึกษาเฉพาะประชากรในหมู่ที่ 2 ของตำบลบางชะแยง เท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยผู้วิจัยใช้เทคนิค Simple Random Sampling ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ระดับความเชื่อมั่น 0.05

พื้นที่สำหรับสุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	220	115

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเองโดยดำเนินการแจกแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 115 ชุด และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อทดสอบทัศนคติด้านความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับที่ต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุดแบ่งความหมายแต่ละระดับดังนี้

ระดับ	ความหมาย
5	มีความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	มีความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมมาก
3	มีความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมปานกลาง
2	มีความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมน้อย
1	ไม่มีความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วม

บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี" ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในการศึกษาครั้งนี้ขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในพื้นที่การบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี นำเสนอในรูปตาราง โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. นำเสนอในรูปตาราง โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่จะนำมาอธิบายในส่วนนี้ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ นำเสนอในรูปตาราง โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ชาย	43	37.40
หญิง	72	62.60
รวม	115	100.00

ตารางที่ 1 เพศชาย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 37.40 เพศหญิง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 62.60

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
18 – 20 ปี	5	4.30
21 – 35 ปี	69	60.00
36 – 45 ปี	33	28.70
46 ปีขึ้นไป	8	7.00
รวม	115	100

ตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-35 ปี มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาคืออายุ 36-45 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 อายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.00 และระหว่าง 18-20 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ประถมศึกษา	5	4.30
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3,ม.3)	24	20.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.8,ม.6)	29	25.20
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	18	15.70
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	16	13.90
ปริญญาตรี	20	17.40
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.70
ไม่ได้ศึกษา	1	0.9
รวม	115	100

ตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.8, ม.6) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3,ม.3) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 ปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็น 17.40 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 ประถมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 และไม่ได้ศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	11	9.60
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	11	9.60
รับจ้าง/ลูกจ้างเอกชน	84	73.00
เกษตรกร	5	4.30
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	3.50
รวม	115	100

ตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างเอกชน จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 รองลงมาประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 เกษตรกร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 และไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	9	7.80
5,001 – 8,000 บาท/เดือน	62	53.90
8,001 – 15,000 บาท/เดือน	34	29.60
มากกว่า 15,000 บาท/เดือน	10	8.70
รวม	115	100

ตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001-8,000 บาท/เดือน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงามีรายได้ระหว่าง 8,001 – 15,000 บาท/เดือน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท/เดือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท /เดือน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 6 แสดงการรับรู้บทบาทหน้าที่การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ทราบ	77	67.00
ไม่ทราบ	38	33.00
รวม	115	100

ตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบบทบาทหน้าที่ในการทำงานของ อบต. จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 และไม่ทราบว่าหน้าที่ในการทำงานของ อบต. นั้นทำอะไรบ้างมีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00

ตารางที่ 7 แสดงการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
เอกสารประชาสัมพันธ์ ที่หน่วยงานของ อบต.	18	15.70
ไม่เคยทราบรายละเอียด	14	12.20
การบอกเล่า	23	20.00
	60	52.20
รวม	115	100

ตารางที่ 7 พบว่า ส่วนใหญ่รับข่าวสารของ อบต. จากการบอกเล่า จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 รองลงมาไม่เคยทราบรายละเอียด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เอกสารประชาสัมพันธ์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 และที่หน่วยงานของ อบต. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงการได้เข้าร่วมโครงการหรือชี้แจงปัญหาที่ได้รับ

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ไม่เคยเลย	84	73.00
1-2 ครั้ง/ปี	27	23.50
3-5 ครั้ง/ปี	4	3.50
รวม	115	100

ตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเสนอโครงการหรือชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้น จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 รองลงมาเคยเสนอ 1-2 ครั้ง/ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และเคยเสนอ 3-5 ครั้ง/ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 วิธีการร่วมเสนอโครงการหรือปัญหาแก่องค์กรบริหารส่วนตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
กล่องแสดงความคิดเห็น	19	16.50
แจ้งที่หน่วยงาน อบต. โดยตรง	22	19.10
แจ้งตัวแทนเพื่อช่วยดำเนินการ	59	51.30
โทรศัพท์/จดหมาย	15	13.00
รวม	115	100

ตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอโครงการหรือปัญหาโดยการแจ้งตัวแทนเพื่อช่วยดำเนินการ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 รองลงมาแจ้งที่หน่วยงาน อบต. โดยตรง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 19.10 ที่กล่องแสดงความคิดเห็น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และทางโทรศัพท์/จดหมาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ผลที่ได้รับภายหลังจากการแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ไม่เคยได้รับการติดต่อ	53	46.10
ได้รับการติดต่อและ ได้รับการแก้ไขในทันที	36	31.30
ได้รับการติดต่อ แต่ไม่ได้รับการแก้ไข	25	21.70
ได้รับการติดต่อกลับแต่พบกับ ปัญหาของปัญหานั้นเพิ่มขึ้น	1	0.90
รวม	115	100

ตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เมื่อแจ้งปัญหาแล้วไม่เคยได้รับการติดต่อ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมาได้รับการติดต่อและได้รับการแก้ไขในทันที จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 31.30 ได้รับการติดต่อกลับแต่ไม่ได้รับการแก้ไข จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และได้รับการติดต่อกลับแต่พบกับปัญหาของปัญหานั้นเพิ่มขึ้น จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นตามที่ อบต. ได้จัดขึ้น

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ไม่ทราบเลย	86	74.80
1 – 2 ครั้ง/ปี	24	20.90
3 – 5 ครั้ง/ปี	5	4.30
รวม	115	100

ตารางที่ 11 พบว่า ส่วนใหญ่ทราบว่า อบต. ไม่เคยจัดประชุมเลย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 74.80 รองลงมา 1-2 ครั้ง/ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 ละ 3-5 ครั้ง/ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงการเข้าร่วมคัดค้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ไม่เคยเข้าร่วมในการคัดค้าน	86	74.80
เคยเข้าร่วมในการคัดค้าน 1 – 2 ครั้ง/ปี	29	25.20
รวม	115	100

ตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมหรือคัดค้านการบริหารงานของ อบต. จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 74.80 และ เคยเข้าร่วมคัดค้าน 1-2 ครั้ง/ปี จำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 25.20

ตารางที่ 13 แสดงการได้เข้าไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ไม่เคย	26	22.60
เคยบางครั้ง	29	25.20
ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง	58	50.40
เคย,แต่ไม่เลือกใครเลย	2	1.70
รวม	115	100

ตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมาเคยไปใช้สิทธิบางครั้ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 ไม่เคยใช้สิทธิ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 และเคย,แต่ไม่เลือกใครเลย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ไม่เชื่อเลย	17	14.80
เชื่อว่าสามารถแก้ไข ปัญหาได้ทุกปัญหา	14	12.20
เชื่อในบางปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ เชื่อว่าแก้ปัญหาก็ได้	61	53.00
แต่ไม่มั่นใจว่าจะทำสำเร็จ	23	20.00
รวม	115	100

ตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เชื่อในบางปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลงมาเชื่อว่าแก้ปัญหาก็ได้แต่ไม่มั่นใจว่าจะทำสำเร็จ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ไม่เชื่อว่าแก้ปัญหาก็ได้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.80 และเชื่อว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกปัญหา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงถึงความสนใจในการบริหารงานของ อบต. โดยการรวมกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนทัศนคติและความคิดเห็น

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ไม่มี	71	61.70
มี, แต่นานครั้งจึงจะได้พบปะกัน	38	33.00
มีและพบปะกันบ่อยครั้งพอสมควร	5	4.30
มีและร่วมพบปะกันเสมอ ๆ	1	0.90
รวม	115	100

ตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีกลุ่มสนทนาที่สนใจเกี่ยวกับการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 รองลงมามี, แต่นานครั้งจึงจะได้พบปะกัน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 มีและพบปะกันบ่อยครั้งพอสมควร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 และมีและร่วมพบปะกันเสมอ ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมเมื่อได้มีการจัดขึ้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ทุกครั้ง	8	7.00
บางครั้ง	60	52.20
ไม่เคยเข้าร่วม	36	31.30
ไม่ไปเข้าร่วมเองส่งตัวแทนไปเท่านั้น	11	9.60
รวม	115	100

ตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมรับฟังและเสนอความคิดเห็นเป็นบางครั้ง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 รองลงมาไม่เคยเข้าร่วม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 31.30 ไม่ไปเข้าร่วมเองส่งตัวแทนไปเท่านั้น จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 และเข้าร่วมทุกครั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงถึงความร่วมมือของประชาชนเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลของความช่วยเหลือ

	จำนวน (คน)	ร้อยละ (100%)
ทุกครั้ง	29	25.20
บางครั้ง	66	57.40
ไม่เคยเลย	13	11.30
ช่วยประชาสัมพันธ์ แจ้งรายละเอียดต่อเท่านั้น	7	6.10
รวม	115	100

ตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นบางครั้ง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 รองลงมาให้ความร่วมมือทุกครั้ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 ไม่เคยให้ความร่วมมือ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 และช่วยประชาสัมพันธ์แจ้งรายละเอียดต่อเท่านั้น จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.

ตารางที่ 18 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามเพศ

รายละเอียด	X	SD	F	df	Sig (2-tailed)
1. การเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต.	3.22	1.205	2.260	1	0.136
2. รับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียด ความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต.	3.27	1.150	5.393	1	0.022*
3. การใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต.	3.81	1.123	1.356	1	0.247
4. การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	2.57	1.109	2.302	1	0.132
5. เข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต.	2.27	1.245	2.730	1	0.101
6. การสนับสนุนทางการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ และ/หรือแรงงานเพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต.	2.64	1.102	11.663	1	0.001*
7. การเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น	2.69	1.404	0.576	1	0.449
8. การเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงาน ของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก	2.72	1.211	0.232	1	0.631
9. อบรม ปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต.	3.85	1.086	1.003	1	0.319

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , $p > .05$

ตารางที่ 18 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบ One-Way ANOVA พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการรับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียดความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต. แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และ/หรือแรงงาน เพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต. แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่ สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการอบรม ปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต. กับ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ตารางที่ 19 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามอายุ

รายละเอียด	\bar{X}	SD	F	df	Sig (2- tailed)
1. การเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต.	3.22	1.205	0.164	3	0.921
2. รับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียด ความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต.	3.27	1.150	0.785	3	0.505
3. การใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต.	3.81	1.123	0.545	3	0.653
4. การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	2.57	1.109	0.367	3	0.777
5. เข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต.	2.27	1.245	0.506	3	0.679
6. การสนับสนุนทางการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ และ/หรือแรงงานเพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต.	2.64	1.102	0.587	3	0.625
7. การเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น	2.69	1.404	0.822	3	0.484
8. การเข้าร่วมกลุ่มวิภาควิจารณ์การทำงาน ของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก	2.72	1.211	0.065	3	0.978
9. อบรม ปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต.	3.85	1.086	1.024	3	0.385

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , $p > .05$

ตารางที่ 19 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามอายุ โดยการทดสอบ One-Way ANOVA พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมร้องเรียน หรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการรับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียดความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และ/หรือแรงงาน เพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่ สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ อบต. กับเพื่อน หรือบุคคลที่รู้จัก ไม่แตกต่างกัน % มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการอบรม ปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต. กับ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ตารางที่ 20 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามระดับการศึกษา

รายละเอียด	\bar{X}	SD	F	df	Sig (2-tailed)
1. การเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต.	3.22	1.205	1.888	7	0.078
2. รับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียดความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต.	3.27	1.150	1.640	7	0.132
3. การใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต.	3.81	1.123	0.789	7	0.598
4. การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	2.57	1.109	3.868	7	0.001*
5. เข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต.	2.27	1.245	3.885	7	0.001*
6. การสนับสนุนทางการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ และ/หรือแรงงานเพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต.	2.64	1.102	2.543	7	0.018*
7. การเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น	2.69	1.404	3.154	7	0.005*
8. การเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก	2.72	1.211	2.662	7	0.014*
9. อบรม ปลุกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต.	3.85	1.086	1.245	7	0.285

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , $p > .05$

ตารางที่ 20 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามระดับการศึกษา โดยการทดสอบ One-Way ANOVA พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.078 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = .05, p > .05$

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการรับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียดความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต. แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และ/หรือแรงงาน เพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต. แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่ สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ อบต. กับเพื่อหรือบุคคลที่รู้จักแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการอบรม ปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ตารางที่ 21 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามอาชีพ

รายละเอียด	\bar{X}	SD	F	df	Sig (2-tailed)
1. การเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต.	3.22	1.205	3.867	4	0.006*
2. รับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียด ความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต.	3.27	1.150	2.295	4	0.064
3. การใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต.	3.81	1.123	0.966	4	0.429
4. การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	2.57	1.109	3.859	4	0.006*
5. เข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต.	2.27	1.245	4.065	4	0.004*
6. การสนับสนุนทางการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ และ/หรือแรงงานเพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต.	2.64	1.102	2.390	4	0.055
7. การเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน จับใจ สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริต หรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น	2.69	1.404	1.516	4	0.203
8. การเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงาน ของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก	2.72	1.211	3.234	4	0.015*
9. อบรม ปลุกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต.	3.85	1.086	1.048	4	0.386

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , $p > .05$

ตารางที่ 21 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามอาชีพ โดยการทดสอบ One-Way ANOVA พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการรับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียดความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และ/หรือแรงงาน เพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่ สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จักแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการอบรม ปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ตารางที่ 22 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามรายได้

รายละเอียด	\bar{X}	SD	F	df	Sig (2- tailed)
1. การเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต.	3.22	1.205	2.221	3	0.090
2. รับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียดความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต.	3.27	1.150	2.655	3	0.052
3. การใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต.	3.81	1.123	0.095	3	0.963
4. การเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	2.57	1.109	7.350	3	0.000*
5. เข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต.	2.27	1.245	3.554	3	0.017*
6. การสนับสนุนทางการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ และ/หรือแรงงานเพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต.	2.64	1.102	5.284	3	0.002*
7. การเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น	2.69	1.404	3.858	3	0.011*
8. การเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก	2.72	1.211	1.522	3	0.213
9. อบรม ปกป้อง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต.	3.85	1.086	0.497	3	0.685

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , $p > .05$

ตารางที่ 22 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. จำแนกตามอาชีพ โดยการทดสอบ One-Way ANOVA พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมร้องเรียนหรือเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการรับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ รายละเอียดความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกิจกรรมการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต. แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และ/หรือแรงงาน เพื่อช่วยเหลือในกิจกรรมของหน่วยงาน อบต. แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมชุมนุม เดินขบวน ขับไล่ สมาชิก อบต. เมื่อทราบว่าเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขึ้น แตกต่างกันในที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการเข้าร่วมกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ อบต. กับเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีการอบรม ปลูกฝัง จิตสำนึกในการใช้สิทธิทางการเมืองกับบุตรหลาน โดยเริ่มจากความสนใจในการบริหารงานของ อบต. ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น” ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเท่านั้น ของประชากรในหมู่ที่ 2 ตำบลบางชะแยง จำนวน 115 คน ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและทำการวิเคราะห์โดยใช้ระเบียบวิธีทางสถิติการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และจากกรอบแนวคิดทางการวิจัยในส่วนของตัวแปรต้น (ระดับการศึกษา, รายได้, ความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล) ได้มีผลต่อระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงระดับความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยสรุปจากกรอบแนวคิดทางการวิจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของประชาชน โดยมีผลการวิจัยดังนี้

ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.8,ม.6) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3,ม.3) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 ปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็น 17.40 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 ประถมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.70 และไม่ได้ศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

ระดับรายได้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001-8,000 บาท/เดือน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 8,001 – 15,000 บาท/เดือน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท/เดือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 ตามลำดับ

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบบทบาทหน้าที่ในการทำงานของ อบต. จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 และไม่ทราบว่าหน้าที่ในการทำงานของ อบต. นั้นทำอะไรบ้างมี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00

อภิปรายผล

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า

1. ถ้าประชาชนส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างนั้นจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานของ อบต. นั้น จะถูกจับตามองในการทำงานอยู่ค่อนข้างมากเพราะจากผลการที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมนั้นหรือการแสดงความคิดเห็นหรือแจ้งเรื่องราวต่างๆ นั้นส่วนใหญ่จะแจ้งตัวแทนเพื่อให้ช่วยดำเนินการ คิดเป็นอัตราร้อยละ 51.30 เพราะแต่ละคนจะมีหน้าที่การทำงานที่ต้องรับผิดชอบทำให้เวลาในการที่จะไปแจ้งด้วยตนเองหรือคอยติดตามข่าวสารของ อบต. นั้นจะค่อนข้างน้อย ซึ่งจะดูได้จากผลการวิจัยในตารางที่ 11 ว่าประชาชนไม่ทราบว่าได้มีการจัดให้เข้าไปมีส่วนร่วมนั้นคิดเป็นร้อยละ 74.80 เพราะไม่ได้ติดตามข่าวสารเท่าที่ควร
2. ระดับรายได้ของประชาชนนั้นมีส่วนสำคัญในการที่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมได้เพราะเนื่องจากเมื่อได้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้น ย่อมต้องมีภาระค่าเดินทาง ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะทำงานรับจ้างและถูกจ้างเอกชน ซึ่งระยะเวลาว่างนั้นจะค่อนข้างน้อยเพราะส่วนใหญ่จะทำงานตลอดทั้งสัปดาห์จึงเป็นสาเหตุให้ถ้าได้ไปเข้าร่วมก็จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่อนข้างสูง
3. ระดับความรู้ความเข้าใจของบทบาทหน้าที่ของ อบต. นั้น สืบเนื่องมาจากระดับการศึกษา เพราะในการรับรู้ข่าวสารนั้นต้องใช้ทั้งความรู้ความเข้าใจพอสมควร ถ้าไม่มีการศึกษาเลยนั้นก็ทำให้เป็นเพียงผู้ตามหรือผู้ฟังอย่างเดียว ไม่สามารถที่จะเข้าร่วมแสดงแนวคิด หรือความคิดเห็นได้เลย จากประชากรกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีเพียงร้อยละ 1 เท่านั้นที่ไม่ได้รับการศึกษาเลย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ในการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นยังค่อนข้างน้อยพอสมควรซึ่งเป็นสาเหตุให้ประชาชนใช้สิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นค่อนข้างต่ำคู่ได้จากอัตราการร้อยละ 74.80 ที่ประชาชนไม่ทราบข่าวสารเลยว่า อบต. ได้มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น จึงเป็นสาเหตุให้การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีข้อจำกัด และจากผลการวิจัยก็พบอีกว่าเมื่อประชาชนให้ความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมแล้วนั้น ผลที่ได้รับกลับมาก็คือการไม่ได้รับคำตอบจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเลย จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ประชาชนลดระดับความสนใจลง เพราะฉะนั้นควรมีระเบียบ แบบแผน การปฏิบัติให้เป็นที่แน่นอนชัดเจนและเคร่งครัดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล

บรรณานุกรม

- นายเดช อังคสิทธิ์. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ”
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก ,2542.
- นายสมชาย พัฒน์กุลกิจ. “ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นรูปสุขาภิบาล :ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลที่มีประธานกรรมการ ที่มาจากการเลือกตั้งกับสุขาภิบาลที่มีประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง”
สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2537.
- ดร.โกวิท พวงงาม. “อะไร ทำไม อย่างไร อบต. ประชาธิปไตยของประชาชนในชนบท” ,2543.
สถาบันพระปกเกล้า.”การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย
การประชุมวิชาการครั้งที่3,2545.
- สถาบันพระปกเกล้า.”บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตย
แบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540
ปัญหา อุปสรรค และทางออก” กันยายน,2545.
- สถาบันพระปกเกล้าและมูลนิธิอาเซียน. “คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน”
,2544
- รายงานการวิจัย. เรื่อง “การศึกษารูปแบบพัฒนาโครงการสุพรรณบุรี :พื้นฐานของการปกครองท้องถิ่น,
สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย, เอกสารวิชาการ สตร.3/2539
- นางสาวนภัสวรรณ เตชะสีบ. “ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลของสมาชิก
สภาและคณะกรรมการบริหารองค์การส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง
จังหวัดลำปาง” , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์,2544.
- ศิริินภา สถาพรวงษา. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดเพชรบุรี : กรณีศึกษา
กลุ่มคนรักเมืองเพชร, วิทยานิพนธ์คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2541.
- ดำรงค์ ดิสกุล. “การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง: ศึกษากรณีการให้รางวัลในการ
มาใช้สิทธิเลือกตั้ง” วิทยานิพนธ์ภาควิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2538.
- นายันทภพ เอื้ออารี. “ความสามารถในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล”
วิทยานิพนธ์ภาควิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2539.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. “วิสัยทัศน์การปกครองท้องถิ่นและแผนการกระจายอำนาจ”
ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ,2543.

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร อบต.

1. ท่านทราบเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการทำงานของ อบต. หรือไม่

- ทราบ ไม่ทราบ

2. ท่านรับทราบข่าวของ อบต. จากทางใด

- เอกสารประชาสัมพันธ์ ที่หน่วยงานของ อบต.
 ไม่เคยทราบรายละเอียด การบอกเล่า

3. ท่านเคยเสนอโครงการหรือชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

- ไม่เคยเลย 1-2 ครั้ง / ปี
 3-5 ครั้ง / ปี มากกว่า 5 ครั้ง / ปี

4. การเสนอโครงการหรือปัญหาที่ท่านแจ้งโดยทางใด

- ก่อแสดงความคิดเห็น
 แจ้งที่หน่วยงาน อบต. โดยตรง
 แจ้งตัวแทนเพื่อช่วยดำเนินการ (เช่น กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน)
 โทรศัพท์ / จดหมาย

5. เมื่อแจ้งปัญหาแล้วท่านได้รับการตอบรับหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไรจาก อบต.

- ไม่เคยได้รับการติดต่อกลับ
 ได้รับการติดต่อกลับและได้รับการแก้ไขในทันที
 ได้รับการติดต่อกลับ แต่ไม่ได้รับแก้ไข
 ได้รับการติดต่อกลับ แต่พบกับปัญหาของปัญหานั้นเพิ่มขึ้น
เช่น ถูกข่มขู่หรือการกลั่นแกล้งจากหน่วยงาน อบต.

6. ท่านเคยทราบเกี่ยวกับการจัดประชุมเพื่อให้ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นมากน้อยเพียงใด

- ไม่ทราบเลย 1-2 ครั้ง / ปี
 3-5 ครั้ง / ปี มากกว่า 5 ครั้ง / ปี

7. ท่านเคยคัดค้านหรือร่วมคัดค้านการบริหารงานของ อบต. บ่อยครั้งเพียงใด

- ไม่เคยเข้าร่วม / เป็นแกนนำในการคัดค้าน
 1-2 ครั้ง / ปี
 3-5 ครั้ง / ปี
 มากกว่า 5 ครั้ง / ปี

8. ท่านเคยไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่

- ไม่เคย
 เคยบางครั้ง
 ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง
 เคย, แต่ไม่เลือกใครเลย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวนภสร รังสิมันต์รัตน์
วัน เดือน ปี เกิด	วันจันทร์ที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2520
การศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
ประวัติการทำงาน	- มูลนิธิวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร (Bangkok Symphony Orchestra - BSO) - โรงเรียนมงกุฎเอเชีย (Asian Crown School) - กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

